

ÄITI

KIRJ. MAKSIM GORKIJ
Suom. Hanna Kunnas.

(Jatk.)

Kaksi pollista kuljetti Samoiloivia hänen ohitensa. Hän asteli yksi käsi taskussa, ja toinen kätensä silitteli punaista tukkaansa.

Noin satakunta työmestä seurasi häntä ja haukkuiivat poliisia kirouksilla ja sadatuksilla.

"Oletteko menossa kävelylle, Grisha?" irvisteli yksi.

"He tekevät meille miekkosille kunniata! Ikkun toinen. "Kun me menemme kävelylle, on meillä henkivartiasto saattajinamme", virkkoi kolmas, päästien julman kirouksen.

"El näytä maksavan valvaa pyydystellä enää varkaita!" huudahti pitkä, yksisilmäinen työmies kovalla, katkeralla äänellä. "Ja sen vuoksi vangitsevat he rebellisiä ihmisiä".

"He eivät tee sitä enää sillä!" huudahti muuan. "He tulevat ja laaheavat heitä pois valoisa keskiviikkona, ilman häpyä, hävyttömiä roistot!"

Poliisi kulki nopeasti ja nurpean näköisenä, koettaen välttää väkijoukon katseita ja ollen olevinaan kuuro vihaisille huudahtuksille, joita satelli joka puolelta. Kolme työmestä kantoiivat isoa rautafankoa aivan heidän edellään, ja kohottaen kankaan, huusivat he: "Varokaa itseänne siinä, kalastajia!"

Kun Samoilov meni Nilovan ohitse, nyökkäsi hän hänelle ja sanoi hymyillen: "Katsokaa, tässä on Grigori, jumalan palvelija, joka on vangittu."

Äiti kumarasi hänelle syvästi ja äännehti. Nämä miehet, jotka olivat niin nuoria, raattaita ja älykkäitä, jotka menivät vankeuteen hymyillen, liikuttivat häntä ja ehdottomasti nousi säälän sekainen hellyys hänen äidillisisessä sydämissään heitä kohtaan. Ja häntä huvitti kuulla teräviä uhkauksia, jotka satelivat hallituksen viranomaisien päälle. Hän tunsi niissä poikansa vaikutuksen.

Lähtien tehtaasta vietti hän lopun päivästä Marian talolla, auttaen häntä hänen askareissansa ja kuunnelen hänen juttujansa. Myöhään illalla palasi hän kotiin, tavaten sen työhön, kylmään ja epämiellyttävään. Hän muuttelihe nurkasta nurkkaan löytämättä lepoa, tietämättä mitä tehdä itsensä kanssa. Yö oli nopeasti lähestymässä ja hän alkoi tulla murheelliseksi, sillä Jegor Ivanovitch oli ollut tuonut hänelle lupaamaansa kirjallisuutta.

Ikkunan takana leijailivat harmaant keväiset lumilipaleet, asettuen kuulumattomasti ikkunalaudalle. Valuen alas ja sulaaen, jättivät ne vesien viirun jälkeensä. Äiti ajatteli polkaansaa.

Kuului varovainen naputus. Hän lyökkäsi ovelle, nosti linkun ylös ja näki Sashenkan. Hän ei ollut nähnyt häntä pitkään aikaan, ja ensimmäinen selkeä, joka iski hänen silmiinsä, oli tytön luonnon ihominen.

"Hyvä iltaa!" virkkoi äiti, "olen onnellinen sadassaan vieraan tänne näin myöhään lyhentämään yksinäisyyttäni. Et ole käynyt täällä pitkään aikaan! Oletko ollut matkollana?"

"En, minä olin vanklassa", vastasi tyttö hymyillen. "Jegor Ivanovitchin kanssa. Muistatteko häntä?"

"Luulisinpa hyvinkin muistavani!" huudahti äiti. "Jegor Ivanovitch ilmotti minulle eilen että hänet pöytätehtäin vapauksi, mutta en tiennyt sinusta mitään. Ei kukaan virkkanut minulle, että sinä olit siellä telkien takana."

"Mitäpä se tieto olisi hyödyttynyt? Haluaisin muuttaa pukua ennenkuin Jegor Ivanovitch tulee!" virkkoi tyttö katsellen ympärillensä.

"Sinä olet läpimärkä!"

"Olen tuonut lentolehtäjä."

"Anna ne tänne, anna ne minulle!" huudahti äiti kätensä kättä.

"Hetki paikalla", vastasi tyttö. Hän laski hameensa alas ja puisteli sitä ja lehtiä alkoi lennellä kuin puusta; alas sateli joukko ohkaisia paperiesineitä lauttialle hänen ympärillensä. Äiti nonkki ne ylös nauraen ja sanoi: "Minä juuri ihmettelin että mikä teki sinut niin lihavaksi. Oi minikäläisen joukon olet tuonut siinä! Tulitko jalkaisin?"

"Tulin", virkkoi Sashenka. Hän oli jälleen entinen solakka ja hoikka oma itsensä. Äiti huomasi että hänen poskensa olivat kuopalla ja että tummat renkaat ympäröivät hänen luonnottoman suuria silmiänsä.

"Sinä siis tulet suoraan vaukeudesta. Sinun pitäisi levähtää ja siihen sijaan kannat sinä tällaista kuormaa seltsimän virstaa!" virkkoi äiti huoaten ja päättänsä pudistaen.

"Se oli tehtävä!" lausui tyttö. "Sanokaa minulle, kuinka on Pavelin laita? Kestikö hän sen hyvin? Hän ei surrut kovin paljon, eihän?" Sashenka teki kysymyksensä äitiin katsahuttamatta. Hän painoi päänsä alas ja sormensa vapisivat järjestyksessään hiuksiansa.

"Hän kesti sen vallan hyvin. Saat olla varma siitä että hän pysyy uskollisena itsellensä."

"Kuinka voimakas hän on!" puheli tyttö hiljaa.

"Hän ei ole ollut koskaan sairas", vastasi äiti. "Mutta, sinähän vapiset aivan! Minä laitoin sinulle teetä, ja vadelmahilloa."

"Sepä oivaa!" huudahti tyttö heikosti hymyillen. "Mutta älkää väkivako itseänne, nyt jo on myöhä. Minä valmistan itse."

"Mitä! Noinko väsyneenä?" Äiti läksi kiiruusti kyökkiin, jossa hän alkoi häiritä samovaarin ympärillä.

Tyttö seurasi häntä kyökkiin, istui penkille ja solmisi kätensä yhteen päänsä taakse, ennenkuin vastasi: "Niin, väsynyt kyllä olen! Vankila tekee sittenkin helkoki. Kalkista kantein siellä on tuo pakollinen toimettomuus. Ei löydy mitään sen tuskallisempaa. Me lojumme siellä viikon, sitte viisi viikkoa. Tiedämme kuinka paljon meillä on tekemistä. Kansa janoaa vallistusta. Me olemme tilaisuudessa tyydyttää sen tarpeita, ja siellä me istumme salvan takana kuin eläimet! Selähän se on niin kiusallista, selähän se kuivettaa aivan sydämen!"

"Kuka palkitsee teidät tästä?" kysyi äiti; ja huoaten vastasi hän silhen itse: "Ei kukaan muu kuin Jumala! Tietysti ette usko häneen Jicin?"

"Emme!" vastasi tyttö lyhyesti, pudistaen päätänsä.

"Mutta minä en usko teitä!" huudahti äiti äkkii kiihkeillä purkauksella. Pyyhki nopeasti hillestä mustumeet kätensä esiliinaansa, jatkoi hän syvästi vakuutuksella:

"Ette ymmärrä omaa uskoanne! Kuinka voisitte elää sellaista elämää, jota te vietätte, ilman uskoa jumalaan?"

Porstuasta alkoi kuulua lujaa askelten kopinaa ja ääniä. Äiti säpsähti, tyttö hypähti nopeasti jalollensa ja kuskasi kiireesti: "Älkää ayatko ovea! Ne ovat santarmeja; ette tunne minua. Minä kuljin väärään taloon, tulin tänne aivan tapaturmasta, pyöräin, te riisuitte minut, ja löysitte kirjat ympäriltäni. Ymmärrättehän?"

"Miksi, rakkaani, minkätähden?" kysyi äiti lempästi.

"Odottakaa hetken!" virkkoi Sashenka kuunnellen. Luulen, että se on Jegor."

Se oli Jegor märkinä ja hengästyneenä.

"Aha! Samovaari!" huusi hän: "Se on paras koko tässä elämässä, kuonanseni! Kas, te olette jo täällä, Sashenka!"

Hänen rämiäviä äänensä täytti pienen kyökkiin. Hän riisui hitaasti pitkään, raskaan takkinsa, puhellen koko ajan.

"Tässä kuomaseni, on tyttö, jota riin ja virkkoi matalalla äänellä: poliisit ovat repineet lihaan saakka. "Miten oimtuista —"

"Antakaa minulle lasti teetä, naapuri", keskeytti Jegor häntä.

Kun Sashenka oli juonut teelasinsa, puristi hän Jegorin kättä hiljalleen ja meni kyökkiin. Äiti seurasi häntä. Kyökissä virkkoi Sashenka: "Kun näette Pavelin, sanokaa hänelle terveisiä, olkaa hyvä." Ja tarttuen oven salpaan, kiittänyt hän äkkiä ympäri ja kysyi matalalla äänellä: "Saanko suudella teitä?"

Äiti sylleli häntä ääneti ja suutei häntä lämpimästi.

"Kiitos!" virkkoi tyttö, nyökkäyttään päällensä ja meni ulos.

Palattuaan huoneeseen, katseli äiti levottomasti ikkunasta. Mikät lumihiutaat leijailivat ilmeissä, kosteassa pimeydessä.

(Jatk.)

Lautun- ja Soitonjohtajat huomatkkaa

Astorian Finnish Socialist Club julistaa täten avonaiseksi soiton- ja laulunjohtajan paikan, jonka yhteydessä on myöskin taloudenhoitajan toimi. Paikka on vakituisen, johon kuuluu asuinhuoneet, vesi- valo ja lämmitys. Hakemukset ja palkkavaatimus mahdollisina suosituksineen on oltava sisällä lokakuun 15 päivään mennessä.

Kaikki mahdolliset ehdot on mainittava paikka hakessa. Toimeen on astuttava kutsun saatua.

Hakemukset on liihetettävä osoitteella:

ASTORIAN FINNISH SOSIALIST CLUBIN JOHTOKUNTA,
294 Taylor Ave., Astoria, Oregon.

HALUTAAN TIETOJA

Raymond, Wash., 9-15-22. Haluaisin saada tietooni — — — sinun osoitteesi; ole nyt niin hyvä ja anna tieto itsestäsi minulle heti eli muuten minun on toisin toimittava; jätän nimesi mainitsematta. Toivon että et löisi tätä pyyntöäni laimin. Osoitteen kyllä tiedät.—W. L.

PORTLANDIN S. S. O:n ompeluseuran kokoukset pidetään joka kuun ensimmäinen ja kolmas torstai osaston talolla klo 8 illalla. Osoite: 719 Montana Avenue.

WAUKEGANIN, Ill., S. S. Osaston viralliset kokoukset pidetään joka kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena torstaina, alkaen kello 8 illalla.— Ohjelma kokoukset joka toinen ja neljäs torstai, alkaen samoin kello 8.

CLEVELANDIN S. S. OSASTON kirjenvaihto-osote on: 4014 Whitman Ave., N. W., Cleveland, Ohio. Kokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäinen ja kolmas tiistai-iltana haalilla 1303 W. 58th St. Työkokousten jälkeen on keskustelukokous. Ilmatat toimii Edistysyhdistys samassa paikassa.

ABERDEENIN S. S. CLUBIN ompeluseura kokoontuu joka torstai kello 2 p.m. 713 E. First St.—Tervetuloa.

NEW YORKIN S. S. Osaston kirjenvaihto-osote on: 2042—5th Ave., C/o of Eteenpäin.

HANNAN Yhdistyneitten Suomalaisen ompeluseuran kokoukset ovat joka torstai-iltana, klo 8. Kokouksien jälestä vanhaan tanssi. Kahvia. Osoite: Box 33, Hanna, Wyo.

BRANTWOODIN S. S. Osasto, Box 1, Brantwood, Wis. Osaston kokoukset joka 2 ja 4 sunnuntai Labor Tempeliä, kello 2 ilmapäivällä.

JAMAICAN S. S. Osaston kokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäinen ja toinen torstai puolalaisella haalilla, Rockaway ja Pacific katujen kulmassa. Kirjenvaihto-osote on: 271—100 St. C/o H. Sjoman, Jamaica, N. Y.

FAIRPORTIN S. S. J. OSASTON kirjenvaihto-osote on: 414 New 4th St.

HOQUIAMIN S. S. O. ompeluseuran kokoukset pidetään osaston talolla, Ahjolassa, joka torstai, kello 2 j.p.p. Osoite: 315—10th St., Hoquiam, Wash.

"Onko mahdollista ettet nauttinut mitään ravintoa kahdeksaan päivään peräkkäin?" kyseli äiti ilmeissään.

"Minun täytyi saada hänet pyytämään anteeksi", vastasi tyttö stonalaisella hartioiden kohotuksella. Hänen olonsa ja kiinteä vastarintansa näytti melkein moitteelta äidin silmissä.

"Entä jos olisit kuollut?" kyseli hän uudelleen.

"No niin, mitäpä olisin voinut tehdä?" virkkoi tyttö tyneesti. "Hän pyysi lopultakin minulta anteeksi. Ei pitäisi koskaan anteeksi antaa loukkausta, ei koskaan!"

"Ni—in!" virkkoi äiti hitaasti. "Täällä on naisia, joita on loukattu koko heidän elämänsä ikänsä."

"Minä olen purkanut itseni!" virkkoi Jegor toisesta huoneesta. "Onko samovaa ri valmis? Antakaa minua kantaan se sällälle!"

Hän nosti teekkeitään ja puheli samalla kertaa: "Minun isälleni oli tapana juoda kaksikymmentä lasia teetä päivässä, jonka vuoksi hänen elämänsä maanpäällä oli rauhallista, tervettä pitkäikäistä, sillä hän eli seitsemänkymmenen kolmen vuoden vanhaksi, kärsimättä eläessään minkäänlaista kipua. Hänen painonsa oli kuunloistusta herättävä kolmesataa naulaa ja virkansa pöytästä oli hän kirkonvartija, Voskresenkeri kyökissä."

"Oletteko Ivanovin poika?" huudahti äiti.

"Sama kuolevainen. Kuinka tunnitte hänen nimensä?"

"Kulunkako? Olenhan itsekin voskresenskiläinen!"

"Ihanko oma kylläisinen! Ketkä olivat eidän väkeämme?"

"Omit naapurinne. Minä olen Seragujeveja."

"Mitä, oletteko Ni Lamun poika? Ihankos kasvonne näyttivät niin tultulla! Hän veti minua korvista monet monituiset kerrat!"

He selsoivat naamat vastakkain ja laatelivat kysymyksillä toinen toisilleen nauraen. Sashenka katseli heihin hymyillen ja alkoi valmistaa teetä. Astioiden helinä muistutti äititä nykyisyydestä.

"Oi, suokaa minulle anteeksi! Unohdin itseni kokonaan muistellessa entisiä aikoja. On sulolaista muistella, la nuoruutensa päiviä."

Minun päinvastoin sietäisi pyytää teitä anteeksi käyttäytyessäni tällä tavalla talossanne!" virkkoi Sashenka. "Mutta kello on jo yksitoista ja minun täytyy mennä niin kauaksi."

"Minne? Kaupunkilinko?" kysyi äiti ihmetellen.

"Niin."

"Mitä sinä puhut! Nyt on pimeä ja märkä ja sinä olet niin väsynyt. Jää tänne yöksi. Jegor Ivanovitch nukkuu kyökissä ja me nukumme täällä."

"Ei, minun täytyy mennä", virkkoi tyttö koruttomasti.

"Niin, kuomaseni, hänen täytyy mennä. Nuoren neidin täytyy hävitä. Oisi paha jos hänet nähtäisiin kadulla huomen aamuna."

"Mutta kuinka hän voi mennä? Yksinkö?"

"Yksin", virkkoi Jegor nauraen. Tyttö kaatoi itse teetä itsellensä, otti palasen ruisleipiä, suolasi sen ja alkoi syödä, katsellen miettävästi äitiä.

"Kuinka voitte kulkea sitä tietä, sekä sinä että Natasha. Minä en voi. Minua pelottaa!"

"Häntä pelottaa myös", virkkoi Jegor. "Eikös teitä pelota, Sasha?" "Tietysti!"

Äiti katseli häneen ja sitte Jego-